

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA

Dokument sporządzony 20 października 2000 roku we Florencji w celu określenia zasad ochrony, promocji, zagospodarowania oraz planowania krajobrazu.

Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako „obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich” (art. 1a) i włącza do niego obszary przyrodnicze, wiejskie, miejskie i podmiejskie, wskazując, że zaliczają się do nich krajobrazy wyjątkowe, pospolite lub zdegradowane.

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej ochrona krajobrazu oznacza zachowanie stanu krajobrazu oraz zharmonizowanie wszelkich zmian wynikających z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Z kolei planowanie krajobrazu ma na celu powiększenie, odtworzenie lub utworzenie krajobrazów w ramach skutecznego i perspektywicznego działania.

Wytyczne konwencji są skierowane do wszystkich państw członkowskich. Europejska Konwencja Krajobrazowa wymaga od stron: prawnego uznania krajobrazów, ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie krajobrazu, ustanowienie procedur partycypacji społeczeństwa oraz organów lokalnych i regionalnych zainteresowanych zdefiniowaniem i wdrożeniem polityki w zakresie krajobrazu, zintegrowania krajobrazu z własną polityką planowania regionalnego i urbanistycznego, a także wszelką inną polityką (kulturalną, gospodarczą czy środowiskową). Strony zobowiązują się również do promowania problematyki krajobrazowej, m.in. poprzez szkolenie specjalistów, wdrażanie programów w zakresie wiedzy o krajobrazie w szkołach i na uniwersytetach. W ramach współpracy europejskiej strony deklarują prowadzenie wspólnych projektów badawczych, współpracę naukowo-techniczną, wymianę specjalistów oraz informacji. Europejska Konwencja Krajobrazowa jest podwójnie nowatorska: po pierwsze jest pierwszym dokumentem, który systematycznie określa sposoby zarządzania krajobrazami, po drugie – wskazując na istnienie krajobrazów zwykłych i zdegradowanych, odchodzi od rozumienia krajobrazu jako obszaru o wyjątkowych wartościach estetycznych, kulturowych czy przyrodniczych. Polska ratyfikowała konwencję dnia 24 czerwca 2004 roku.

[B.F., M.K., M.S.]

Literatura:

„Europejska Konwencja Krajobrazowa”, dostęp 16 kwietnia 2017. <http://www.nid.pl/upload/iblock/1ec/1ec0f6042b2eee4202dce6da6c6f0bb4.pdf>.

Baranowska-Janota, Maria. „Europejska Konwencja Krajobrazowa a ochrona krajobrazu w Polsce”. W: *Geografia i sacrum*, red. Bolesław Domański, Stefan Skiba. Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2005.

„Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska”, dostęp 16 kwietnia 2017. <http://www.gdos.gov.pl/europejska-konwencja-krajobrazowa>.

Majchrowska, Anna. „Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej”. *Czasopismo Techniczne* 7-A (2007): 180-184.

Majchrowska, Anna. „Europejska Konwencja Krajobrazowa impulsem dla badań interdyscyplinarnych”. W: *Regionalne studia ekologiczno-krajobrazowe*, red. Andrzej Richling. Warszawa: Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, 2006.

